

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/155/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119201618
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1119201618.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobcu: M.. U. Z., D.. XX.XX.XXXX, N. B. XX/XX, O., proti žalovanému: Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže, so sídlom Šagátova 1, Bratislava, IČO: 00212008, o zaplatenie 91.617,05 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 17. júna 2020, č.k. 29C/89/2019 - 143, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia peňažnej sumy vo výške 91.617,05 eura s príslušenstvom a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. V prvom rade prvoinštančný súd poukázal na to, že žalobca svoj nárok na zaplatenie sumy 91.617,05 eura s príslušenstvom neuplatnil ako nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. zo žaloby, ale najmä z jej doplnenia, je zrejmé, že žalobcom uplatnený a podrobne vyčíslený nárok predstavuje dlh žalovaného na dávke starobného dôchodku, keďže ide o sumu, ktorú mu podľa neho žalovaný mal mesačne vyplácať titulom starobného dôchodku v období od 01.07.2002 do 15.06.2020.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca bol personálnym rozkazom generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky zo dňa 13.09.1999 uvoľnený zo služobného pomeru príslušníka ZVJS. Služobný pomer sa skončil dňom 31.10.1999. Žiadosťou zo dňa 30.08.1999 požiadal žalovaného o výsluhový príspevok, ktorý mu bol priznaný rozhodnutím zo dňa 11.11.1999. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 16.01.2003 bol žalobcovi priznaný od 01.07.2002 starobný dôchodok, ktorý mu však bol ďalším rozhodnutím zo dňa 05.08.2003 odňatý s účinnosťou od 22.08.2003. Následne bol žalobcovi rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 03.10.2005 priznaný starobný dôchodok a rozhodnutím zo dňa 03.06.2011 bola žiadosť žalobcu o starobný dôchodok zamietnutá. Z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/190/2011 zo dňa 31.10.2012 vyplýva, že Sociálna poisťovňa postupovala nesprávne, keď rozhodovala o žiadosti žalobcu o starobný dôchodok, nakoľko odkazom na ustanovenia § 114 ods. 2 a § 142 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. mal rozhodovať žalovaný v tomto konaní. Skutočnosť, že Sociálna poisťovňa nebola oprávnená rozhodovať o žiadosti žalobcu o starobný dôchodok, vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10So/70/2013 zo dňa 30.04.2014. Žalovaný svojím rozhodnutím č. GR ZVJS-12379/33-13 zo dňa 05.04.2013 zamietol žiadosť žalobcu o starobný dôchodok. Z obsahu jeho odôvodnenia je

zrejme, že sa v ňom vysporiadal aj s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/190/2011 zo dňa 31.10.2012. Žalovaný svoje rozhodnutie odôvodnil aj tým, že výška výsluhového dôchodku žalovaného predstavuje sumu 32.554 Sk mesačne a je teda vyššia ako starobný dôchodok s prídavkom k starobnému dôchodku. Zároveň uviedol, že pri rozhodovaní rešpektoval právo voľby žalovaného podľa § 212 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. v čase jeho účinnosti, prihladnuc na výšku starobného dôchodku s prídavkom k starobnému dôchodku ku dňu 15.12.2008, ktorá bola nižšia ako vyplácaná suma výsluhového dôchodku. Z rozhodnutí Krajského súdu v Žiline sp. zn. 25Sa/23/2018 zo dňa 25.10.2018, sp. zn. 28Sa/4/2019 zo dňa 07.03.2019, sp. zn. 25Sa/5/2019 zo dňa 21.03.2019, sp. zn. 29Sa/1/2019 zo dňa 11.04.2019, sp. zn. 28Sa/32/2019 zo dňa 21.11.2019 vyplýva, že išlo o konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného, ktorými negatívne rozhodol o žiadostiach žalobcu o priznanie starobného dôchodku. V žiadnom z konaní vedených pred Krajským súdom v Žiline žalobca úspešný nebol. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 9Sžsk/1/2019 zo dňa 25.09.2019 v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sa/23/2018-56 zo dňa 25.10.2018 kasačnú sťažnosť zamietol. V odôvodnení sa vysporiadal so žalobcom namietaným porušením článku 19 Dohovoru č 128 tak, že výsluhový príspevok treba považovať za dávku v starobe, ktorú má na zreteli čl. 19 Dohovoru. Pokiaľ si žalobca v zmysle § 212 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. namiesto výplaty starobného dôchodku s prídavkom k starobnému dôchodku zvolil výplatu výsluhového príspevku, považovaného za výsluhový dôchodok, nemôže dôvodne tvrdiť, že mu je odopieraný starobný dôchodok ako dávka v starobe. Z odôvodnenia tiež vyplýva, že o nároku vyplývajúcom zo žiadosti o starobný dôchodok ku dňu 15.12.2008 rozhodol žalovaný rozhodnutím zo dňa 05.04.2013 a od toho času sa skutkové okolnosti nezmenili. Z vyjadrenia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky k žalobe zo dňa 11.06.2019 adresovaného Okresnému súdu Bratislava I k sp. zn. 16C/4/2019 vyplýva, že žalobca, ktorý je totožný ako v tomto konaní, žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 22.01.2019 uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody v celkovej výške 77.245,11 eura, ktorá mu mala byť spôsobená v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Útvoru sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže v podobe neobnovenia vyplácania starobného dôchodku od 22.09.2003, na ktorý žalobcovi podľa jeho názoru vznikol nárok dňom 14.10.1999.

4. Takto ustálený skutkový stav veci posúdil po právnej stránke a dospel k záveru, že žaloba bola podaná predčasne, je nedôvodná a nie je možné jej vyhovieť. Poukázal na to, že z dokazovania jasne vyplynulo, kto má rozhodovať o žiadostiach žalobcu o priznanie starobného dôchodku, keď podľa rozsudkov najvyššieho súdu je to žalovaný (nie Sociálna poisťovňa). Táto skutočnosť medzi stranami sporná nebola. Práve z toho vyplýva aj pasívna vecná legitímácia žalovaného v tomto konaní - žalobca sa dožaduje vydania (pozitívneho) rozhodnutia o žiadostiach o starobný dôchodok od žalovaného, a preto nejde o nárok na náhradu škody podľa Zákona o zodpovednosti za škodu, a preto ako žalovaný nie je označená Slovenská republika, resp. žalovaný v tomto konaní nekoná v mene štátu. Zo žiadneho rozhodnutia či listiny, ktoré sú obsahom spisu však nevyplýva povinnosť žalovaného rozhodnúť o žiadosti žalobcu o starobnom dôchodku pozitívne a tento mu priznať, tak ako to tvrdí žalobca. Žalovaný rozhodol o každej takejto žiadosti žalobcu, avšak negatívne. Žalobca preto využíva všetky opravné prostriedky na dosiahnutie zmeny rozhodnutia žalovaného, nateraz bezúspešne. Z tvrdení žalovaného rovnako ako aj z viacerých rozhodnutí najvyššieho súdu (minimálne dvoch) vyplýva, že v prípade žalobcu došlo k voľbe výplaty výsluhového príspevku, považovaného za výsluhový dôchodok namiesto výplaty starobného dôchodku, a to v súlade s § 212 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. v čase jeho účinnosti ("Pri súbehu nároku na príspevok s nárokom na starobný dôchodok, invalidný dôchodok, čiastočný invalidný dôchodok alebo na dôchodok za výsluhu rokov podľa predpisov o sociálnom zabezpečení a prídavku k dôchodku podľa tohto zákona patrí oprávnenému podľa jeho voľby príspevok alebo dôchodok s prídavkom k dôchodku"). Uvedená skutočnosť vyplýva aj z rozhodnutia žalovaného zo dňa 05.05.2013. V tomto sporovom konaní súd nemôže žalovanému uložiť povinnosť vydať (pozitívne) rozhodnutie vo veci žiadosti žalobcu o starobný dôchodok. Žalobca sa v tomto konaní domáhal zaplatenia sumy, ktorá má predstavovať nevyplatený starobný dôchodok, a ktorú si navyše žalovaný určil, vypočítal, špecifikoval sám. Neexistuje však rozhodnutie (žalovaného) o priznaní starobného dôchodku a o jeho výške. Až na základe takého rozhodnutia (žalovaného) a zároveň nevyplácania sumy, ktorá by bola v pozitívnom rozhodnutí o starobnom dôchodku určená, by bolo možné sa domáhať zaplatenia presne určenej sumy. Z tohto dôvodu považoval žalobu sa podanú predčasne, a preto nedôvodnú. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p., avšak úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konania alebo zopakovať dokazovanie odvolacím súdom a na jeho základe napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nevykonal žiadne navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že napadnuté rozhodnutie je len konštatívne, zmätočné a nepreskúmateľné. Poukázal na to, že podaným návrhom v zmysle § 131 C.s.p. uplatnil súdnu ochranu pre porušené právo na starobný dôchodok. Konštatoval, že okresný súd síce v odôvodnení rozsudku zamietnutie žaloby zdôvodňuje tým, že žaloba bola podaná predčasne a je nedôvodná, avšak nikde sa nedočítal, v zmysle ktorého všeobecne záväzného právneho predpisu žalobu podal predčasne, ani to, prečo je žaloba nedôvodná. Nebolo tak rešpektované jeho právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Uviedol, že ak by súd v rámci procesného postupu preskúmal a vykonal ním navrhnuté dôkazy, podanú žalobu by nezamietol ako nedôvodnú. V tejto súvislosti zdôraznil, že právoplatným rozhodnutím GR ZVJS zo dňa 11.11.1999 mu bol priznaný výsluhový príspevok v zmysle § 211 zákona č. 73/1998 Z.z., avšak okresný súd nepovažoval za potrebné tento rozhodujúci údaj preveriť a overiť, hoci v danom spore je to rozhodujúca skutočnosť. Tvrdenia okresného súdu v napadnutom rozsudku sú preto v rozpore so skutočnosťou - rozhodnutím GR ZVJS zo dňa 11.11.1999 mu bol výsluhový príspevok priznaný. Navyiac, nadobudnutím účinnosti zákona č. 328/2002 (od 1.7.2002) boli ustanovením § 144 tohto zákona zrušené § 200 až 226 zákona č. 73/1998, teda neexistovala zákonná možnosť voľby poberania výsluhového príspevku namiesto starobného dôchodku s prídavkom k starobnému dôchodku. Z uvedeného dôvodu tvrdenie okresného súdu v napadnutom rozsudku, týkajúce sa § 212, je nezákonné. K tvrdeniu súdu v napadnutom rozsudku, že v jeho prípade došlo k voľbe výplaty výsluhového príspevku namiesto výplaty starobného dôchodku, uviedol, že právoplatné a vykonateľné rozhodnutie NS SR zo dňa 31.10.2012 takéto tvrdenie neobsahuje, pričom v čase vydania rozhodnutia NS SR toto ustanovenie už bolo zrušené ustanovením § 144 zákona č. 328/2002. Predmetné právoplatné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR však obsahuje v danej veci rozhodujúci právny názor, podľa ktorého dňom 14.10.1999 splnil všetky podmienky nároku na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. a na základe toho mu už GR ZVJS malo priznať starobný dôchodok od 22.9.2003. Keď požiadal o priznanie starobného dôchodku (žiadosťou zo dňa 3.10.2002) už neplatilo ustanovenie § 212 zákona č. 73/1998, a neplatilo ani dňa 16.1.2003, kedy mu bol právoplatným rozhodnutím Sociálnej poisťovne priznaný starobný dôchodok. Poukázal tiež na to, že nedisponuje žiadnym rozhodnutím GR ZVJS zo dňa 5.5.2013, čo jednoznačne dokazuje, že okresný súd v napadnutom rozsudku nevykonal dôkazy, ktoré boli a sú rozhodujúce pre zistenie zásadných skutočností v danej veci, ale jednostranne bez overenia sa priklonil ku klamlivým tvrdeniam žalovaného, čím jednoznačne dokázal, že v danej veci (teda v rozhodovacej činnosti) sa neriadil všeobecne záväznými právnymi predpismi, ale politickým pokynom. Zdôraznil, že dňom 1.7.2002 nadobudol účinnosť zákon č. 328/2002 Z.z., v zmysle § 124 ods. 2 tohto zákona bol jeho výsluhový príspevok pretransformovaný na výsluhový dôchodok v takej výške, v akej patril ku dňu nadobudnutia účinnosti zákona č. 328/2002 teda k 1.7.2002. V zmysle § 137 ods. 1 písm. b) zákona č. 328/2002 Z.z. žiadosťou zo dňa 3.10.2002 požiadal Sociálnu poisťovňu o priznanie starobného dôchodku, na ktorý mu vznikol nárok podľa zákona č. 100/1988 Zb. Sociálna poisťovňa mu právoplatným rozhodnutím zo dňa 16.1.2003 priznala od 1.7.2002 starobný dôchodok podľa § 21 v tom čase účinného zákona č. 100/1988. Z uvedeného dôvodu je tvrdenie okresného súdu, že neexistuje rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku a jeho výške v rozpore so skutočnosťou. Keďže existuje takéto rozhodnutie, mal súd prvej inštancie na základe žaloby zo dňa 28.1.2019 uložiť GR ZVJS priznať mu podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 starobný dôchodok od 22.9.2003 v takej výške, v akej mu bol k uvedenému dňu odňatý. K takémuto tvrdeniu ho oprávňujú aj právoplatné a vykonateľné rozsudky NS SR (v danej veci) zo dňa 31.10.2012 ako aj zo dňa 30.4.2014, z ktorých jednoznačne vyplýva pre GR ZVJS povinnosť rozhodnúť o už jeho vzniknutom nároku na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. Ak by v rámci procesného postupu okresný súd vykonal dokazovanie o týchto rozhodujúcich skutočnostiach, tak napadnutým rozsudkom mal GR ZVJS jeho pohľadávku (uvedenú v petite žaloby zo dňa 28.1.2019) akceptovať, uznať a vyplatiť. Poukázal aj na to, že Sociálna poisťovňa mu svojim rozhodnutím zo dňa 5.8.2003 odňala starobný dôchodok (nie však nárok na starobný dôchodok) od 22.9.2003 odvolávajúc sa na ustanovenie § 173i zákona č. 100/1988, o ktorý bol tento zákon doplnený dňom 1.7.2003, teda rok po tom čo mu bol právoplatným rozhodnutím priznaný od 1.7.2002. Žiadosťou z mesiaca október 2005 opakovane požiadal Sociálnu poisťovňu o priznanie starobného dôchodku, na ktorý mu vznikol nárok dňom 14.10.1999. Sociálna poisťovňa svojim rozhodnutím zo dňa 3.10.2005 priznala podľa § 65 a § 293e zákona č. 461/2003 starobný dôchodok vo výške 2.556 Sk od 14.7.2005. Do doby poistenia

mu však nezapočítala 26 rokov služby. Žiadosťou zo dňa 15.12.2008 požiadal Sociálnu poisťovňu o zápočet 26 rokov služby do obdobia dôchodkového poistenia a následne priznať starobný dôchodok podľa § 174 zákona č. 100/1988 Zb. Sociálna poisťovňa však svojím rozhodnutím zo dňa 3.6.2011 jeho žiadosť zo dňa 15.12.2008 zamietla. V rámci odvolacieho konania NS SR svojím právoplatným a vykonateľným rozsudkom zrušil rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 3.6.2011, pričom konštatoval, že nakoľko jeho nárok vznikol pred 1. januárom 2004, v konaní o tomto nároku je potrebné postupovať podľa predpisov účinných do 31.12.2003, teda podľa zákona č. 100/1988 Zb. a orgánom oprávneným rozhodnúť v danom prípade je Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stáže. Na základe takéhoto rozhodnutia súdu Sociálna poisťovňa odstúpila jeho žiadosť zo dňa 15.12.2008 na GR ZVJS, ktoré však namiesto toho aby realizovalo - teda priznalo mu starobný dôchodok od 22.9.2003 podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. čo pre ňu vyplynulo z právoplatného a vykonateľného rozsudku NS SR zo dňa 31.10.2012, pustilo sa do nezákonného konania, ktorého výsledkom bolo retroaktívne rozhodnutie zo dňa 5.4.2013. Takýmto konaním a rozhodnutím bol porušený aj princíp právneho štátu a to princíp právnej istoty. V rámci odvolacieho konania totiž NS SR v danej veci vo svojom právoplatným a vykonateľným rozsudkom zo dňa 30.4.2014 konštatoval, že má nárok na priznanie starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia, avšak nie podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. Už na základe týchto právoplatných a vykonateľných rozsudkov NS SR mu malo GR ZVJS priznať starobný dôchodok od 22.9.2003 podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. Keďže GR ZVJS nerešpektovalo, teda mu nepriznalo starobný dôchodok (nárokovú dávku), na ktorý mu už vznikol zákonný nárok dňom 14.10.1999, na základe právoplatných a vykonateľných rozsudkov NS SR (v danej veci) zo dňa 31.10.2012 a zo dňa 30.4.2014, a preto na predpísanom tlačive podal dňa 28.1.2019 na príslušnom súde "Návrh" na vydanie platobného rozkazu, ktorého súčasťou bola aj podrobná špecifikácia výšky jeho pohľadávky. GR ZVJS tým, že ani na základe dvoch právoplatných a vykonateľných rozsudkov NS SR (v danej veci) mu ani po 17-tich rokoch nepriznalo starobný dôchodok (teda nárokovú dávku), vedome porušuje článok 14 Európskeho dohovoru na ochranu základných ľudských práv, Listinu základných ľudských práv a porušuje aj všeobecný zákaz diskriminácie z akéhokoľvek dôvodu a ustanovenia Antidiskriminačného zákona, no tiež Ústavy SR. Tým, že okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol jeho žalobu, ktorou sa domáha súdnej ochrany jeho základného práva na starobný dôchodok, plne nesie zodpovednosť za nezákonný stav, ktorý trvá už viac ako 17 rokov a s vedomím a na základe politickej objednávky ma diskriminuje voči ostatným býv. príslušníkom ZVJS, ktorí popri výsluhovom príspevku poberajú aj starobný dôchodok.

6. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že sa pridrižiava všetkých svojich doterajších vyjadrení a napadnuté rozhodnutie považuje za zákonné a správne. Poukázal na to, že žalobca môže poberať len jednu dávku sociálneho zabezpečenia (výsluhový príspevok), a preto mu druhá dávka (starobný dôchodok) nepatrí a v tejto súvislosti nemá logickú základ ani nárok uplatnený žalobcom vypočítaný ako druhá dávka sociálneho zabezpečenia. Žalobcovi nevznikol nárok na výplatu starobného dôchodku a nedisponuje ani iným spôsobilým titulom, na základe ktorého by mu patril nárok uplatnený podanou žalobou, pričom aktuálne je mu vyplácaný výsluhový dôchodok v sume 1.282,52 eura mesačne, ktorý v jeho prípade plní funkciu dávky v starobe. Odvolanie žalobcu preto považuje za nedôvodné.

7. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach dôvodov podaného odvolania podľa § 380 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a podľa § 378 ods. 1 C.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Žalobca v preskúmvanej veci uplatnil proti žalovanému nárok na zaplatenie peňažnej sumy 91.617,05 eura s príslušenstvom ako nárok na úhradu nevyplateného starobného dôchodku v súčte za obdobie od 01.07.2002 do 15.06.2020, na ktorého zaplatenie mu za dané obdobie podľa jeho tvrdení vznikol nárok.

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so všetkými skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku. Vo vzťahu k skutkovej stránke sporu súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy potrebné na ustálenie skutkového stavu, ktorý bol významný pre rozhodnutie vzhľadom právne posúdenie veci, pričom skutkový stav ustálil správne a v dostatočnom rozsahu. Skutočnosti zistené súdom prvej inštancie na jednej strane majú oporu v obsahu vykonaných dôkazov a na strane druhej bez akýchkoľvek pochybností poskytujú dostatočný skutkový

základ pre rozhodnutie v spore. Správne v tomto smere súd prvej inštancie poukázal najmä na to, že po tom, ako žalobca splnil predpoklady vzniku nároku na starobný dôchodok i výsluhový príspevok mu na základe jeho žiadosti žalovaný rozhodnutím zo dňa 11.11.1999 priznal výsluhový príspevok, pričom hoci rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 16.01.2003 bol žalobcovi priznaný od 01.07.2002 aj starobný dôchodok, tento mu bol ďalším rozhodnutím zo dňa 05.08.2003 odňatý v účinnosťou od 22.08.2003 a následne, Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku sp. zn. 9So/190/2011 zo dňa 31.10.2012 konštatoval, že Sociálna poisťovňa postupovala nesprávne, keď rozhodovala o žiadosti žalobcu o starobný dôchodok, nakoľko s odkazom na ustanovenia § 114 ods. 2 a § 142 ods. 4 zákona č. 100/1988 mal rozhodovať žalovaný v tomto konaní. Rovnako súd prvej inštancie správne považoval za významné, že žalovaný svojím rozhodnutím č. GR ZVJS-12379/33-13 zo dňa 05.04.2013 zamietol žiadosť žalobcu o starobný dôchodok, a to aj z dôvodu, že výška výsluhového dôchodku žalobcu je vyššia ako starobný dôchodok s prídavkom k starobnému dôchodku v spojení s tým, že pri rozhodovaní rešpektoval právo voľby žalobcu podľa § 212 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. v čase jeho účinnosti, prihliadnuc na výšku starobného dôchodku s prídavkom k starobnému dôchodku ku dňu 15.12.2008, ktorá bola nižšia ako vyplácaná suma výsluhového dôchodku. Možno tiež poukázať na to, že správnosť postupu žalovaného pri rozhodovaní o opakovaných žiadostiach žalobcu o výplatu starobného dôchodku bola opakovane preskúmaná v rámci správneho súdnictva, pričom z rozhodnutí Krajského súdu v Žiline sp. zn. 25Sa/23/2018 zo dňa 25.10.2018, sp. zn. 28Sa/4/2019 zo dňa 07.03.2019, sp. zn. 25Sa/5/2019 zo dňa 21.03.2019, sp. zn. 29Sa/1/2019 zo dňa 11.04.2019, sp. zn. 28Sa/32/2019 zo dňa 21.11.2019, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžsk/1/2019 zo dňa 25.09.2019, vyplýva, že pri rozhodovaní o týchto žiadostiach neboli porušené práva žalobcu. Na základe uvedeného súd prvej inštancie správne konštatoval, že pokiaľ ide o starobný dôchodok, ktorého výplatu sa žalobca v tomto spore domáha, absentuje rozhodnutie o jeho priznaní žalovaným.

10. Na základe takto dostatočne a správne ustáleného skutkového stavu veci súd prvej inštancie správne vec posúdil po právnej stránke, keď konštatoval, že v tomto sporovom konaní všeobecný súd za stavu, keď neexistuje rozhodnutie (žalovaného) o priznaní starobného dôchodku a o jeho výške, nie je oprávnený žalovanému uložiť povinnosť vydať (pozitívne) rozhodnutie vo veci žiadosti žalobcu o starobný dôchodok, ani priznať právo na zaplatenie peňažnej sumy, ktorá by zodpovedala výške tohto dôchodku, nakoľko to by bolo možné až na základe rozhodnutia (žalovaného) v prípade nevyplácania sumy, ktorá by bola v pozitívnom rozhodnutí o starobnom dôchodku určená. Správne na základe uvedeného prvoinštančný súd dospel k záveru, že žalobu je potrebné ako predčasne podanú a nedôvodnú zamietnuť.

11. Pokiaľ žalobca v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie v spore nedostatočne vykonal dokazovanie a nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, odvolací súd tieto námietky považuje za neopodstatnené. Vzhľadom na skutočnosť, že tu nepochybne absentuje rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku, pričom absenciu takéhoto rozhodnutia opakovane potvrdzuje sám žalobca, hoci s výhradou, že bolo a je povinnosťou žalovaného takéto rozhodnutie vydať, správne súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné vykonať ďalšie dôkazy. Bez ohľadu na akékoľvek ďalšie skutočnosti totiž podanej žalobe nebolo možné vyhovieť, a preto z hľadiska správnosti napadnutého rozsudku neobstojí ani argumentácia žalobcu v odvolaní týkajúca sa rozsahu dokazovania a správnosti ustálenia skutkového stavu veci významného pre rozhodnutie vo veci samej.

12. Nedôvodne tiež žalobca súdu prvej inštancie v odvolaní vytýka nesprávne právne posúdenie veci, ako aj porušenie jeho základných práv, vrátane práv na ochranu pred diskrimináciou. Rešpektovanie všetkých práv žalobcu v súvislosti s jeho nárokom na starobný dôchodok a na jeho vyplácanie, vrátane zachovania všetkých jeho základných práv zaručených Ústavou SR a Dohovorom, bolo predmetom dôsledného preskúmania v rámci konaní v správnom súdnictve, pričom (ako na to správne poukázal aj súd prvej inštancie), Krajský súd v Žiline, avšak ani Najvyšší súd SR v súvislosti s postupom žalovaného žiadne takéto porušenie nezistil. Za stavu, keď všetky doterajšie žiadosti žalobcu o výplatu starobného dôchodku, ktorej sa domáha podanou žalobou, boli zamietnuté a žalovanému tak nemohla vzniknúť povinnosť, ktorej splnenia sa žalobca domáha, súd prvej inštancie rozhodol správne, keď podanú žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko neboli splnené predpoklady pre priznanie danej sumy rozsudkom súdu v konaní podľa Civilného sporového poriadku.

13. Napokon, nedôvodne žalobca v odvolaní namieta i to, že napadnutý rozsudok trpí vadami odôvodnenia. Súd prvej inštancie totiž v odôvodnení svojho rozsudku náležite zhrnul ako a na základe

akých dôkazov (najmä jednotlivých rozhodnutí žalovaného, Sociálnej poisťovne, Krajského súdu v Žiline a Najvyššieho súdu SR o starobnom dôchodku, výsluhovom dôchodku a výsluhovom príplatku žalobcu) ustálil skutkový stav veci významný pre rozhodnutie, pričom takto ustálený skutkový stav veci plne postačuje na rozhodnutie v spore. Rovnako však riadne zrozumiteľne a výstižne vysvetlil úvahy a dôvody, pre ktoré dospel k záveru, že žalobu je potrebné ako predčasnú a nedôvodnú zamietnuť. Pokiaľ v tomto smere žalobca prvoinštančného súdu vytýka, že neuvádza žiadne konkrétne ustanovenie zákona, na základe ktorého považuje žalobu za nedôvodnú, odvolací súd poukazuje na to, že to v danej veci dosť dobre ani nie je možné. Žiadne konkrétne ustanovenie, ktorým samotným by bolo možné zamietnutie žaloby odôvodniť, totiž neexistuje. To však na druhej strane neznamená, že ak takéhoto ustanovenia niet, žalobe treba vyhovieť. Hoci nárok na starobný dôchodok ako taký má každý, kto splní zákonom stanovené podmienky, povinnosť výplaty a splatnosť konkrétneho starobného dôchodku určitej fyzickej osobe je podmienená rozhodnutím o jeho priznaní. Až na základe takéhoto rozhodnutia vzniká subjektu, ktorý ho danej osobe vypláca, povinnosť uhrádzať konkrétnu peňažnú sumu v termínoch vyplývajúcich z právnej úpravy. Význam takéhoto rozhodnutia narastá v prípade súbehu splnenia predpokladov pre viacero druhov dôchodkových dávok, keď v takomto prípade sa rozhodnutím o priznaní dôchodku autoritatívnym rozhodnutím vyrieši otázka vzniknutého súbehu. Takéto rozhodnutie, vzhľadom na jeho význam, podlieha prieskumu súdom v rámci správneho súdnictva, kde sa okrem iného posudzuje aj správnosť posúdenia súbehu a všetkých ďalších relevantných okolností významných pre konečnú podobu a výšku vyplácaného dôchodku. Z obsahu spisu vyplýva, že práve v prípade žalobcu došlo vzhľadom na jeho výkon služby v zbere väzenskej a justičnej stráže k súbehu splnenia predpokladov pre viacero druhov dôchodkov, pričom opakovane aj súdy konštatovali, že so zreteľom na okolnosti na jeho strane a právnu úpravu, ktorou sa pri posudzovaní jeho nárokov treba riadiť, mu starobný dôchodok vyplácaný byť nemôže. Za tohto stavu je potom nepochybné, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil, keď v tomto smere odkázal na závery prijaté žalovaným a súdmi v správnom súdnictve a zdôraznil, že takejto žalobe by mohol vyhovieť iba ak by výplata uplatneného starobného dôchodku bola žalobcovi priznaná rozhodnutím žalovaného a ten by mu daný dôchodok neuhradil. Súd prvej inštancie teda z dostatočne a správne ustáleného skutkového stavu veci vyvodil správny právny záver, že v danej veci nie sú splnené podmienky pre vyhoviecie podanej žalobe, nakoľko žalobca netvrdí ani nepreukázal v spore vydanie a existenciu rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku a za tohto stavu nie je všeobecný súd v konaní podľa Civilného sporového poriadku takéto rozhodnutie nahradiť rozsudkom ukladajúcim žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu, na akú by mal mať žalobca podľa jeho subjektívneho presvedčenia a svojvoľného výpočtu nárok, ak by takéto rozhodnutie bolo vydané orgánom, ktorý na to disponuje právomocou.

14. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1,2 C.s.p.).

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p., avšak úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, keď mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej

otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).